

BLADZIEKTEN BIJ VOEDERBIETEN 2026

Gert Van de Ven
(Hooibeekhoeve & LCV vzw)

Sinds begin juli week zijn de waarnemingen bladziekten bij voederbieten gestart, kaderend in het programma Waarnemingen en waarschuwingen van Vlaamse overheid. Er worden 4 bladziekten wekelijks opgevolgd bij bieten.

Dit zijn *Cercospora*, witziekte, roest en *Ramularia*. Van deze bladziekten vraagt *Cercospora* de meest aandacht. De schimmel sloeg de afgelopen jaren hard toe. In 2023 en 2024, beide natte jaren was de ziekte nauwelijks onder controle te houden. Voor 2025 bestond als gevolg van de hoge ziektedruk van de afgelopen jaren de vrees voor opnieuw een hoge ziektedruk. De behandelingsdrempel werd voor KBIVB bijgesteld maar ook minder gunstige ontwikkelingsomstandigheden in augustus 2025 verhinderde een grote uitbreiding. Voor 2026 blijft waakzaamheid geboden. Bij de eerste waarnemingen bleken al de eerste tekenen van *Cercospora* aanwezig. Een goede aanpak moet er toe leiden dat deze ziekte enigszins onder controle blijft. Dit artikel is geschreven op basis van de Fungi-memo 2026 van het KBIVB.

	<p>Cercospora</p> <p>Kleine ronde grijsachtige vlekken met een zeer duidelijke donkerbruine tot rood-paarse rand en in het midden gestippeld met kleine zwarte puntjes (conidioforen) met witte sporen (vergrootglas).</p>
	<p>Witziekte</p> <p>Kleine witte vlekjes in de vorm van een donzige ster, alleen zichtbaar door de bladeren te laten drogen en ze onder een bepaalde lichtinvalshoek ze te bekijken.</p>
	<p>Ramularia</p> <p>Kleine onregelmatige lichtbruine vlekjes, met een diffuse donkerbruine rand en bezaaid met kleine witte puntjes zichtbaar met een vergrootglas. (conidioforen).</p>
	<p>Roest</p> <p>Puisten van roedoranje tot donkerbruine kleur, die roodachtig oranje stof (sporen) bevatten, omgeven door een gelige ring.</p>

Bladziekten herkennen

De figuur links geeft de kenmerken weer van de belangrijkste bladziekten bij bieten.

Aandachtpunten

Vooraleer te grijpen naar fungiciden om de uitbreiding van *Cercospora* in te perken na het verschijnen van de eerste symptomen, kunnen er enkele preventieve maatregelen genomen worden om de infectie en ontwikkeling van *Cercospora* zoveel mogelijk te verminderen. Door de effecten van deze maatregelen kan je gedurende het hele bladziekteseizoen druk beter onder controle houden:

1. Ruime vruchtwisseling

Volgens de IPM-richtlijnen wordt een rotatie van minstens 1 op 3 aanbevolen. *Cercospora* baat heeft bij een nauwe vruchtwisseling om het gewas snel opnieuw te kunnen koloniseren of infecteren. Een rotatie van 1 op 4, of zelfs nog ruimer, laat immers toe om de hoeveelheid actief inoculum van *Cercospora* in de bodem sterker te reduceren dan bij een kortere rotatie.

2. Ploegen (na de bieten)

Met een kerende bodembewerking na de rooi van de bieten worden geïnfecteerde bladresten ondergewerkt. Zo is de kans kleiner dat *Cercospora*-inoculum de oppervlakte terug te bereikt en naburige percelen te infecteren het jaar nadien.

3. Vermijd nabijheid van niet-ingewerkt *Cercospora* inoculum van het jaar voordien

Blad- en resten van bietenhopen/laadplaatsen die in de dichte buurt van uw huidige bietenperceel aan de oppervlakte liggen, kunnen nog steeds sporen van *Cercospora* bevatten. Bij gunstige omstandigheden, zal het *Cercospora*-inoculum gaan sporuleren en kunnen deze sporen uw aanliggend bietenperceel bereiken en een aantasting veroorzaken. Hetzelfde kan optreden wanneer er het jaar voordien sterk geïnfecteerde bietenpercelen van uw huidig bietenperceel gelegen waren.

4. Beperk vochtige zones met weinig ventilatie

In zones op uw perceel waar vb. regenwater minder snel kan indringen of bij aanwezigheid van dichte begroeiing zoals hagen, bomen... kan de luchtvochtigheid hoger zijn dan in drogere, goed geventileerde zones. Een hoge luchtvochtigheid (>90%) in het bladerdek van de bieten zorgt voor optimale omstandigheden voor zowel infectie als sporulatie van *Cercospora*.

Ook een warm en vochtig klimaat kan de ontwikkeling van *Cercospora* bevorderen. De weersomstandigheden die hiervoor zorgen, hebben we echter niet zelf in de hand.

5. Rassenkeuze

Er is een verschil in rasgevoeligheid naar bladziekten. Meer informatie hieromtrent vind je in het artikel rond rassenkeuze voederbieten op de website van LCV.

Behandelingsdrempels

Behandelingsdrempel	tot 20 augustus	vanaf 20 augustus
<i>Cercospora</i>	1 ^{ste} symptomen (na eerste behandeling 5% aangetaste bladeren)	20% aangetaste bladeren
<i>Ramularia</i>	5% aangetaste bladeren	20% aangetaste bladeren
Witziekte/ Roest	15% aangetaste bladeren	30% aangetaste bladeren

Om inzicht te krijgen in wanneer te behandelen tegen bladziekten in suikerbieten, werd als leidraad links een tabel met drempelwaarden weergegeven.

De drempelwaarden zijn verschillend voor de verschillende ziekten, aangezien niet elke bladschimmel in gelijke mate de opbrengst zal beïnvloeden. Tot 2023 was het geoorloofd om 5% bladeren met symptomen te tolereren in een bietenveld, gezien de doorgaans zwakke en latere druk van *Cercospora*. Hierna is de situatie echter veranderd, waardoor sinds 2024 de schadedrempel voor *Cercospora* verstrengd werd naar 1e symptomen. Dit wil zeggen dat zodra de eerste vlekjes zichtbaar zijn op je perceel, zo snel mogelijk

een fungicidebehandeling moet uitgevoerd worden, uiteraard rekening houdend met de weersomstandigheden. De volgende behandelingsdrempel voor *Cercospora* is 5% bladeren met symptomen. Bij waarnemingen die na 20 augustus uitgevoerd worden, wordt een minder strenge drempel van 20% gehanteerd. Behandelingen na half september zijn niet meer rendabel en worden daarom afgeraden.

Om te bepalen of de behandelingsdrempel bereikt is, wordt aangeraden om wekelijks minstens 50 bladeren verspreid over het veld te observeren. Het is aangewezen om hiervoor bladeren uit de centrale kroon te nemen (niet de oudste, noch de jongste bladeren). Wanneer uit deze observaties blijkt dat de drempel bereikt is en er kort nadien een fungicidebehandeling uitgevoerd werd, kunnen we rekenen op een beschermingsperiode van het gebruikte fungicide en dienen de waarnemingen 2 weken na de behandeling hervat te worden. Als er dan een nieuwe drempel bereikt wordt, is het aangeraden om opnieuw te behandelen (3 weken na de vorige behandeling).

Middelen en strategie

De beschikbare actieve stoffen worden opgedeeld in vier families op basis van hun werkingsmechanisme: triazolen, SDHI's, amines en strobilurinen. Enerzijds voorkomen ze door hun verschil in werking resistentievorming, anderzijds kunnen ze elkaar ook versterken. In dit opzicht is het ook belangrijk om verschillende actieve stoffen af te wisselen.

Volgende actieve stoffen (+ voorbeelden van bijhorende middelen) zijn erkend in voederbieten voor de bestrijding van bladziekten:

Naam	Actieve stof	Dosis (l/ha)	Max aantal toepassingen	Opmerkingen
Geyser	Difenconazool	0.5	3	Mengpartner nodig voor bestrijding van Cercospora
Bicanta, Angle	Difenconazool + axozystrobuline	1	2	Mengpartner nodig voor bestrijding van Cercospora
Spyrale	Difenconazool + fenpropidin	1	1	Bufferzone 20m en 90% direftreductie
Telescope	Difenconazool + prothioconazool	1	2	Mengpartner nodig voor bestrijding van Cercospora
Maganic	Difenconazool+ prothioconazool	0.8	1	
Panorama	Metconazool+ prothioconazool	0.6	1	
Revystar Gold	Fluxapyroxad+mefentrifluconazool		1	

Voor de meest recente informatie verwijzen we door naar ww.fytoweb.be.

Starten kort na het waarnemen van de eerste symptomen is de boodschap. Uit proeven van het KBIVB bleek dat een preventieve aanpak niet rendabel was. De behandeling een week uitstellen is ook geen optie omdat eens de vlekjes aanwezig zijn, ze niet meer verdwijnen en een haard van verdere opflakking en verspreiding kunnen betekenen.

Zowel uit de ervaringen bij het KBIVB als LCV volstaat 1 behandeling niet meer. Twee keer behandelen met een interval van 3 weken is aangewezen bij voederbieten. Drie keer spuiten kan soms nodig zijn op basis van de ziektedruk doch rijst de vraag naar de rendabiliteit ervan bij voederbieten.

In de praktijk leeft ook de vraag naar het gebruik van bladmeststoffen en biostimulanten. Deze producten hebben geen enkele werking op de schimmels zelf. Ze kunnen de plant wel versterken waardoor de aantasting beter wordt doorstaan.

Te onthouden:

- ➡ **Vruchtwisseling en onderwerken van bladresten is ten zeerste aan te raden**
- ➡ **Hou rekening met de ziektegevoeligheid bij de rassenkeuze**
- ➡ **Observeer tijdig je veld**
- ➡ **Behandel tijdig: zo snel mogelijk na het bereiken van de schadedrempel**
- ➡ **Spuiten doe je met de toegelaten middelen aan de voorgeschreven dosis**
- ➡ **Zorg ervoor dat de behandeling minstens 2 actieve stoffen bevat.**
- ➡ **Wissel middelen af om resistentie te voorkomen**